ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΗΧΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ ΙΩ. ΖΩΝΤΟΣ

Ἔτος Α'

Ζάκυνθος Ἰανουάριος 1926

Τεῦχος 11ον

Τιμᾶται Δραχ. 2,50

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

«Πρωτοχρονιὰ» Σπ. Δε-Βιάζη.—«Χαρὰ περασμένη» «Στοίχοι» «Σονέττο» Ἀνδρ. Βιαγκίνη.—«Ὁ Τρελλός;» Φ. Καιροφύλλα.—Gloria Victis» Ἀλκαίου.—«Χειμωνιάτικοι στοχασμοὶ» Ἑλένης Σαμάρα. «Εἶμαι» Δ. Τσακκασιάνου.—«Μπρὸς στὰ συντρίμμια μιᾶς ἀγάπης» Μαρίκας Παπαζιάν.—«Σὲ μιὰ γυναίκα» Π. Γέρακα.—«Μιὰ ἐπέτειος τοῦ Bach» Μαριέττας Μινώτου.-«Σημειώματα περὶ Φωσκόλου» Λ.Ζώη.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Τύποις "ΑΥΓΗΣ" ἐν Ζακύνθῳ

ΚΟΝΤΟΓΙΩΡΓΑ - ΠΕΤΣΑΛΗ

ΗΩΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Ἔτος 1ον-Τεῦχος 11ον — Ζάκυνθος Ἰανουάριος 1926

Η «ΗΩΣ» ἀπὸ τὸ Μάρτιον 15)θήμερος καὶ 16)σέλιδος.

Η «ΗΩΣ» ἀπὸ τὸ Μάρτιον θὰ καταπλήξῃ κόσμον μὲ τὴν νέαν της ἐμφάνισιν.

Η «ΗΩΣ» ἀπὸ τὸ Μάρτιον θὰ δημοσιεύῃ ἀνταποκρίσεις ἀπὸ τὴν Ρώμην, τὸ Παρίσι, τὴν Νέαν Ὑόρκην, τὸ Σικάγο, τὰς Ἀθήνας κι' ἀπ' ὅλας τὰς ἐπαρχίας τῆς Ἑλλάδος.

Η «ΗΩΣ» ἀπὸ τὸ Μάρτιον θὰ κυκλοφορῇ εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα διὰ τῶν κατὰ τόπους Πρακτορείων τῶν Ἐφημερίδων.

Ἡ Διεύθυνσις τῆς «ΗΟΥΣ» εὔχεται ὁλοψύχως εἰς τοὺς ἀξιοτίμους συνεργάτας συνδρομητὰς καὶ ἀναγνώστας τῆς «Ἠοῦς» πᾶσαν εὐτυχίαν καὶ προκοπὴν ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει **1926**.

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ

Ὁ Ρουσὼ εὐφυέστα χαρακτηρίζει τὸν Χρόνον ὡς κινητὴ εἰκὼν τῆς ἀκινήτου αἰωνιότητος. Τὸ ἔτος φεύγει, τὸ ἀποχαιρετῶμεν καὶ χάνεται εἰς τὴν αἰωνιότητα, ἡ ὁποία μᾶς παρουσιάζει τὸ Νέον, τὸ ὁποῖον ἀσπαζόμεθα ἐγκαρδίως, ἐλπίζοντες ὅτι ἡ ἐπαλληλία τῶν συμβεβηκότων θὰ εἶναι αἰσιώτερα. Νομίζοντες δὲ ὅτι ἐπιδρᾷ τὴν βελτίωσίν μας φανερόνωμεν τὴν ἀναγαλλίασίν μας μετὰ εὐφήμων μεταξύ μας λόγων καὶ μετὰ ἀνταλλαγῆς δῶρων καὶ νὰ διέλθομεν τὴν ἡμέραν διασκεδάζοντες καὶ—δυστυχῶς—χαρτοπαίζοντας—ὅπερ ὀλιγίστους μὲν κάμνει χαραποιοὺς πλείστους δὲ λυπεῖ.

Τὸ ἔθιμον τοῦτο εἶναι πανάρχαιον καὶ ποικιλοτρόπως ἑωρτάζετο. Ὁ Bellé Foret λ. χ. εἰς τὴν Κοσμογραφίαν διηγεῖται ὅτι εἰς τὴν Ταρτασίαν πάντες ἐνδύονται λευκὰ φορέματα κατὰ τὴν πρωτοχρονιὰν ὡς ἔνδειξιν εὐτυχίας καὶ ὁ λαὸς ὑποχρεοῦται νὰ στείλῃ δῶρα μεγάλα εἰς τὸν Βασιλέα, δηλαδὴ πολυτίμους λίθους καὶ πολυτελῆ λευκὰ φορέματα, χρυσὸν καὶ ἄργυρον καὶ ἵππους λευκοὺς. Καὶ πρέπει ἐννέα ἀντικείμενα νὰ δωρήσωσιν, ἐννέα φορὰς, εἰς τρόπον ὥστε ὁ βασιλεὺς κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνη ἐλάμβανε ἑκατὸν χιλιάδες ἵππων περίπου καὶ ἀναρίθμητα ἄλλα πολύτιμα εἴδη.

Εἰς τὴν ἡμέραν ταύτην μεγαλειτέραν σημασίαν ἔδιδον οἱ Ρωμαῖοι. Τῇ πρώτῃ τοῦ ἔτους ἑώρταζον καὶ τὰς Καλένδας τοῦ Θεοῦ Ἰανοῦ, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐκλήθη καὶ ὁ μὴν Ἰανουάριος. Τὰ ἑόρτια τοῦ θεοῦ τούτου ἐτέλουν ἐν χοροῖς μουσικαῖς καὶ θεατρικαῖς παραστάσεσιν. Ὁ θεὸς δὲ τὰς ἐξεπρωσώπευε τὴν ἡμέραν εἰς τὸν ἥλιον, ὡς ἡ σύντροφος αὐτοῦ Ἰάνα τὴν νύκτα καὶ τὴν σελήνην, παρίστατο δὲ ἐνίοτε καὶ μὲ τέσσαρας κεφαλὰς ὡς ἐκπροσωπῶν τὰς τέσσαρας ὥρας τοῦ ἔτους. Ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἀφιερωμένῃ καὶ εἰς τιμὴν τῆς θεᾶς Stenia καὶ ἐπ' αἰσίοις οἰωνοῖς ἐπὶ τῷ ἀρχομένῳ νέῳ ἔτει οἱ Ρωμαῖοι ἀντίλασσον δῶρα καλλούμενα strenae ἐκ τῆς ἐφορευούσης ταύτης θεᾶς ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ ἐναλλασσομένων δώρων καὶ ἀκόμη εἴζτινας τῶν

νεολατινικῶν γλωσσῶν ἡ λέξις στένα ἐστρίνα δηλοῖ πρωτοχρονιάτικα δῶρα ἐπινομίς.

Κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους τῆς Ρώμης τὸ δῶρο συνίστατο ἐξ οπλοῦ κλώνου ἱεροβοτάνης, ποῦ ἔκοπτον ἐκ τοῦ δάσους τῆς θεᾶς ταύτης. Ἔπειτα ἀντελλάσσοντο ξηρὰ σῆκα καὶ λευκὸν μέλι ὡς σύμβολον γλυκύτητος καθ' ὅλο τὸ ἔτος. Κατ' ὀλίγον τὰ ἁπλᾶ ταῦτα δῶρα, σὺν τῷ χρόνῳ, μετεβλήθησαν εἰς ἀργυρὸν καὶ χρυσὸν καὶ εἰς ἄλλα μεγαλοπρεπῆ δῶρα καὶ ἔφθασαν εἰς τὸν βαθμὸν κατὰ τὴν πρώτην Ἰανουαρίου ὁ Αὔγουστος νὰ κάθηται εἰς τὸ κατώφλιον τοῦ Ἀνακτόρου καὶ νὰ παρελάσωσιν οἱ ὑπήκοοι αὐτοῦ καταθέτοντες εἰς τοὺς πόδας του τὰ δῶρα. Ἂν δὲ αὐτοὶ δὲν ἦτο ἐκεῖ, τότε ἡ παρέλασις ἐγένετο εἰς τὸ Καπετώλιον, πρὸ τῆς ἕδρας του, κατέθετον τὰ δῶρα. Ταῦτα ἐχρησιμοποιοῦτο πρὸς ἀγορὰν τῶν ἀγαλμάτων θεῶν ποῦ διάφορα μέρη τῆς πόλεως ἐστόλιζον. Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἐφόρουν οἱ κάτοικοι καινουργῆ φορέματα διὰ τὰς συγχαρητηρίους ἐπισκέψεις.

Δυστυχῶς ὁ ἑορτασμὸς συνωδεύετο ἀπὸ ἀνηθικότητας καὶ ἀσχημίας τὰς ὁποίας ἡ θρησκεία τῶν Εἰδώλων ἐπέτρεπεν, ἀλλὰ ὄχι διὰ τὴν θρησκείαν τοῦ Χριστοῦ θρησκείας, ἀγάπης καὶ ἠθικοῦ. Ἡ ἐκκλησία ἤρξατο ἐρρωμένως ἀγωνιζομένη κατὰ τούτου τοῦ ἐθίμου τῶν εἰδωλολατρῶν, ἰδίως ἕνεκα τῶν καταχρήσεων Πατέρες τῆς ἐκκλησίας ἱεροκήρυκες διαπρεπεῖς προσεπάθουν νὰ παύσῃ αὐτὸ τὸ ἔθιμον, νὰ παύσωσιν αὐτὰ τὰ δῶρα, ποῦ τὰ ὠνόμαζον τοῦ διαβόλου. Ὁ ἱερεὺς Αὐγουστῖνος ἔγραφε: «Θέλεις καὶ σὺ Χρισιανὲ νὰ ἑορτάσῃς »εἰς τὴν τῆς Θεᾶς Στρένους ὡς ὁ εἰδωλο»λάτρης; Θέλεις νὰ ἐπιδοῦῆς εἰς τυχερὰ παι»γνίδια καὶ θέλεις νὰ μεθύσῃς; Πῶς; Ἄλλα »πιστεύεις, ἄλλα ἐλπίζεις, ἄλλὰ ἀγαπᾶς; Δί»δουσιν οἱ εἰδωλολάτραι δῶρα, σεῖς δώσετε »ἐλεημοσύνας. Τέρπονται ἐκεῖνοι μὲ αἰσχρὰ »τραγούδια καὶ ἐντρυφᾶσθε σεῖς εἰς τὰς Θεί»ας Γραφὰς. Τρέχουν ἐκεῖνοι εἰς τὰ θέατρα, »πηγαίνετε σεῖς εἰς τὰς Ἐκκλησίας μεθύου»σιν ἐκεῖνοι, σεῖς νηστεύετε.»

Ἅγια λόγια, ἀλλὰ οὐδεὶς εἰς αὐτὰ δίδει σημασίαν. Οἱ ἐχθροὶ καὶ πολέμιοι τοῦ ρωμαϊκοῦ τρύτου ἐθίμου οὐδὲν ἐκατόρθωσαν. Συνεπῶς καὶ ἐκεῖ ἡ ἐκκλησία ἔπαυσε νὰ τὰ θεωρεῖ δῶρα τοῦ διαβόλου.

Πᾶσαι αἱ ἀλλόκοται θρασκεδάσεις τῆς θρησκείας τῶν ψευδοθεῶν ἦσαν, φαίνεται, σύμφωναι μὲ τὸν ἄνθρωπον, ἀφοῦ εἰσέτι διατηροῦνται. Ἀπὸ αὐτῶν ἔχουσιν ἀρχὴν τὸ πανδαιμόνιον τῆς πρωτοχρονιᾶς, τὰ ψαλλόμενα κάλανδα, καὶ τὰς ἀπὸ τῶν Φώτων μέχρι τῆς Τεσσαρακοστῆς διασκεδάσεις ἐν μεταμφιέσεις —ποῦ εὐτυχῶς τὴν σήμερον περιορίσθησαν μόνον κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἀπόκρεω καθ' ἃς ἡ ἐπιπολαιότης ἐξουθενεῖ καὶ καταβιβάζει τὸν ἄνθρωπον καὶ οἱ μὴ γνωρίζοντες νὰ διευθύνουν δεόντως τὸ ἑαυτόν των—καὶ φυσικὰ μετανοεῖ σὺν τῷ χρόνῳ.

* * *

Καθὼς οἱ εἰδωλολάτραι ἑώρταζον τὸν ψευδῆ θεὸν Ἰανὸς οὕτω ἐνιαχοῦ καὶ ἰδίως ἐν Ἀνατολῇ ἔγεινε σκέψις ὅπως τῇ πρώτῃ τοῦ ἔτους νὰ ἑορτάζηται ἡ Περιτομὴ τοῦ Χριστοῦ. Εἰς τὴν δύσιν ἀρχαιόθεν ἐλέγετο Ὀγδοὰς τῆς Γεννήσεως τοῦ Κυρίου, Cetava Fativitatis Domini, διότι κατὰ τὴν Ἰουδαϊκὴν θρησκείαν τότε ἐγένετο ἡ περιτομὴ. Ἡ θρησκευτικὴ αὕτη πρᾶξις ἔλαβεν ἀρχὴν ἐν ἔτει 2109 ἀπὸ τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου, κατ' ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ Μωϋσέως καὶ ἦτο ὡς φραγὸς τῆς μεταξὺ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἀβραὰμ γενομένης συνθήκης.

«Καὶ αὕτη ἡ διαθήκη, ἣν διατήρησεις ἀνὰ »μέσον τοῦ Σπέρματός σου μετὰ σὲ καὶ εἰς »γενεὰς αὐτῶν. Περιτμηθήσεται ὑμῶν πᾶν »ἀρσενικὸν.» (Γεν. κεφ. 17)

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης τῆς θείας ἀκροβυστίας, καθ' ἣν ὠνομάσθη Ἰησοῦς, κατὰ τὴν τοῦ ἀγγέλου παραγγελίαν, κατὰ ὀρθοτάτην σκέψιν καὶ τὸ νέον ἔτος ἀρχίζει διότι ἀπὸ ταύτης τῆς ἡμέρας λογίζεται ἐνανθρώπησις τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ἀνθρωπότητος.

Σπ. Δε Βιάζης

ΔΗΛΩΣΙΣ

Γνωρίζομεν εἰς τοὺς ἀξιοτίμους κ. κ. συνεργάτας μας, συνδρομητάς μας κι' ἐν γένει τοὺς ἀναγνώστας μας, ὅτι ἡ «ΗΩΣ» ἀνακαινιζομένη ἀπὸ τῆς 1ης προσεχοῦς Μαρτίου, ποῦ εἰσέρχεται εἰς τὸ β' ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς της ἔτος, θὰ ἐκδίδεται εἰς 4,000 χειλιάδας τεύχη ἀνὰ 15θήμερον καὶ θὰ κυκλοφορῇ, διὰ τῶν κατὰ τόπους Πρακτορείων, εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα. Ἡ αὔξησις τῆς συνδρομῆς θὰ εἶναι ἀσήμαντος κι' ἐλπίζωμεν μὲ χαρὰ νὰ δεχθῶσιν, οἱ κ. κ. συνδρομηταί μας τὴν 15θήμερον ἔκδοσίν μας, ἀφοῦ ἄλλως τε γνωρίζουσιν ὅτι χωρὶς νὰ φεισθῶμεν κόπων καὶ δαπανῶν θὰ προσπαθήσωμεν πάντοτε νὰ παρουσιάσωμενεῖς τὸ ἀναγνωστικόν μας καινὸν, κἄτι τὸ ὡραῖον καὶ τερπνὸν.

ΑΝΔΡΕΟΥ ΒΙΑΓΚΙΝΗ

ΧΑΡΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΗ

Κ' ἐψὲς τὸ χιόνι στρώθηκε σεντόνι τοῦ χειμώνα
στὴ γῆ λευκό, λευκό.
Κ' ἐθύμησε τῆς στέγης μου μιὰ μέρα τὴν εἰκόνα
σὰν ὄνειρο γλυκό.
Στεργὴ καὶ ζέστα κι' ὄμορφη φωνὴ ποῦ τώρα λείπει
στὸν νοῦ μου βιαστικά.
Κυνηγημένη πέρασε καὶ ξύπνησε τὴ λύπη
καὶ μώτρεξε ἡ ματιά.
Καὶ τώρα πάλι ξύπνησε τῆς λύπης μου τὸ νάμα
καὶ τώνοιωσα καϋμό.
Ὤ! Πῶς χαρὰ ποῦ πέρασε φωλιάζει σ' ἔνα κλάμα
Ἡ σένα στεναγμό.

ΣΤΟΙΧΟΙ

Παιδιοῦ πεγνίδι ἀνέβλαβο καὶ γέλιο ἀθῶο ποτέ (σας
μὴν κόρτε στὴ ζωή,
πρὶν θυμηθῆτε ταῖς μικραῖς ἡμέρες ταῖς δικαίες σας
ποῦχουν πλειὰ διαβεῖ.

—o—

Ὤ! Ἀφῆστε τὰ γλυκόγελα σὰν ρίθρα νὰ κοιλοῦνε
σὰν ζεφυράκια ἀνάλαφρα τὰ μέλη νὰ πηδοῦνε.
Ἔχουν καιρὸ τὰ μάτιά του στὸ δάκρυ νὰ ντυθοῦνε
σὰν τῆς χαρᾶς τὰ ρόδα του μιὰν ὥρα μαραθοῦν.

—o—

Ἀφῆστε λίγο τὴ χαρὰ σὲ γέλιο ἀθῶο νὰ ζήσῃ,
ἔθε εἶν ἡ πίκρα θάλασσα, ἔθε γεννᾶ ἡ φθορά,
ἔθε τὸ δάκρυ χύνεται σὰν φαρμακεύτρα βρύσῃ
λίγο ἄς πηδᾶ ἡ χαρά.

ΣΟΝΕΤΤΟ

Τὴν ἔχω μοναχὴ παρηγοριά μου
καὶ σύντροφο στὴν ἄτυχη ζωή.
Ἐστέγνωσε συχνὰ τὰ δάκρυά μου
καὶ μοῦχυσε παρήγορη πνοή.

—o—

Ὁδήγησε συχνὰ τὴν φαντασιά μου
σὲ μέρη ποῦ κατοίκησαν θεοί,
Τ' ὡραῖο καὶ θεῖο στὸ νοῦ καὶ στὴν καρδιάμου
εἶπε κι' εὐθὺς ὑψώθησαν ναοί

—o—

Ὦ μοῦσα πολυπόθητη, ὦ θεία,
δύναμι δώσμου μέσα στὴ ψυχὴ
νὰ πῶ σεσὲ τὴν τόση μου λατρεία

—o—

Μὰ τώρα μόλις ἔχω τὴν πνοὴ
ὁποῦ σκυμμένος λατρευτὴς δικό του
ἄτεχνα λόγια κράζω στὸ βωμό σου.

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ «ΗΟΥΣ»

ΘΛΙΒΕΡΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Ο ΤΡΕΛΛΟΣ

Συνέχεια

Τοξείδευα, ὁ ἀγέρας μ' ἀπαρνήθηκε
κι' εἶδα ζαρωμένο τὸ πανί μου....
Χ. Ρόμεϋ

Τὸ εἴδωλο τῆς λατρείας τοῦ Πώπου, ἡ καλὴ καὶ ὄμορφη Ἰωάννα, ζοῦσε εὐχαριστημένη μέσα στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ γέρου πατέρα της...

Μητέρα δὲν εἶχε γνωρίσει σχεδὸν ποτὲ γιατὶ ὅταν αὐτὴ πέθανε, ἡ Ἰωάννα ἤτουνα μόλις δυὸ χρονῶν. Ὁ πατέρας της ἀγαποῦσε πολὺ τὴ μητέρα, καὶ γι' αὐτὸ ἔπειτα ἀπὸ τὸ θάνατό της ἀπομονώθηκε κι' ἀφοσιώθηκε ὁλόψυχα στὴν ἀγάπη τῆς Ἰωάννας του, τῆς μονάκριβης κόρης του... Ὁ θάνατος τῆς ἀγαπημένης του γυναίκας τοῦ εἶχε ἀνοίξει βαθειὰ κι' ἀγιάτρευτη πληγή. Εἶχε καταντίσει μισάνθρωπος καὶ πολλὲς φορὲς στὴ νευρικὴ παραφορά του, ἐβασάνιζε κι' αὐτὴ τὴν Ἰωάννα ποῦ κατὰ βάθος ἀγαποῦσε μ' ὅλη τὴ δύναμη τῆς ψυχῆς του.

Ἐνωρὶς κατάλαβε πῶς ἡ κατάστασί του δὲν τοῦ ἐπέτρεπε καμμιὰ ἐργασία, κι' ἔτσι ἐζοῦσε περιορισμένα μὲ τοὺς πόρους ποῦ τοῦ δίνανε τὰ λίγα χτήματά του. Μόνο ὄνειρο καὶ σκοπὸ τῆς ζωῆς του εἶχε, τὴν ἀποκατάσταση τῆς Ἰωάννας, καὶ πάντα ὀνειροπολοῦσε ἕνα πλούσιο καὶ καλὸ παιδί, γιὰ νὰ τὸ κάμῃ σύντροφό της.

Ὅταν μιὰ μέρα, ἕνας πλούσιος δικαστικὸς ὑπάλληλος μαγεμένος ἀπὸ τὴν ὀμορφιὰ τῆς Ἰωάννας, σκέφτηκε πῶς θὰ ἔκανε μεγάλη τιμὴ στὴ νέα κόρη, ἂν τὴν ἐζητοῦσε σὲ γάμο, δίνοντάς της σύγκαιρα τὴ κοινωνική του θέσι, καὶ τὸ μεγάλον ἐρωτά του...

Καὶ πράγματι ἔκαμε τὴ πρότασή του στὸν πατέρα, κι' αὐτὸς ἐδέχτηκε χαρούμενα τὴ λαμπρὴ αὐτὴ προσφορά, δίνοντας μέσα στὴ παραζάλη τῆς χαρᾶς του, τὰ λόγο του γιὰ τὴ πραγμάτωση τοῦ γάμου.

Ὁ πατέρας ἐκάλεσε τὴν Ἰωάννα, καὶ μὲ λίγα λόγια τῆς ἔκαμε γνωστὴ τὴν ἀπόφασί

του γιὰ τὴν ἀποκατάσταση καὶ τὴν εὐτυχία της· ἐγκομιάζοντας σύγκαιρα τὸ νέο καὶ τὴ μεγάλη κοινωνική του θέσι. Τῆς ἔλεγε ἀκόμα, ὅτι πρέπει νὰ θεωρίσῃ ἐξαιρετικὴ τιμὴ τὴ πρόταση αὐτή, ποῦ περνοῦσε κατὰ πολὺ τὶς προσδοκίες του...

Μὰ ἡ Ἰωάννα στ' ἄκουσμα αὐτό, ἔμεινε βουβὴ κι' ἀκίνητη· γι' ἀρκετὴ ὥρα βρισκόταν σὲ μιὰ κατάσταση τελείας ἀναισθησίας. Ἔπειτα ξάφνου σήκωσε σπασμωδικὰ τὸ κεφάλι της καὶ μὲ μάτια ὀρθάνοιχτα κύτταξε τὸ πατέρα της κατάματα φωνάζοντας: «Πατέρα μου... πατέρα.» Ἤτουνα βυθισμένη σὲ μιὰ ναρκωτικὴ κατάπληξι. Δὲν αἰσθανότουνα τίποτα, οὔτε τὴ θλῖψι της· ἤτουνα ἀπολιθωμένη... Μὰ σιγὰ σιγὰ ἄρχησε νὰ συνέρχεται. Παγωμένος ἐφύσησε ὁ ἀέρας τῆς σκληρῆς πραγματικότητος, κι' ἐννόησε τὰ πάντα, θυμήθηκε τὴ θέσι της, καὶ τὰ μάτια της ἀστράψανε ἄγρια, καὶ τὰ χείλη της σαλέψανε μὲ φρίκη, ἐνῷ σταγῶνες ἀπὸ κρύον ἱδρώτα βρέξανε τὸ μέτωπό της. Κι' ἄξαφνα ὅλη ἡ τρομερὴ ἐκείνη φουρτούνα ποῦ γέμιζε τὴ ψυχή της, ξέσπασε σ' ἕνα τρομερὸ παραλήρημα...

—»Ἀλλοίμονο! ἡ Εὐτυχία μου πέθανε. »Ὁ πατέρας μου μοῦ τὴ γκρεμίζει μὲ τὸ »χέρι του χωρὶς κανένα κόπο· μὲ μόνη τὴ »θέλησί του, σβύνει ὅλες μου τὶς ἐλπίδες, »θανατώνει τὸ μέλλον μου καὶ τὴ ζωή μου.

»Πῶπο! Πῶπο μου! θέλουν νὰ μᾶς χωρίσουν...

Μιὰ νευρικὴ ταραχὴ τὴν ἐκυρίεψε, καὶ μουρμούριζε σὰ πληγωμένο θηρίο:

—»Ὄχι γέρο, ὄχι πατέρα δὲν εἶσαι πο»λὺ δυνατός... Δὲν εἶναι τόσο εὔκολο νὰ μοῦ »ξερριζώσῃς τὴ καρδιὰ ἀπὸ τὸ στῆθος μου.

»Ἀγαπῶ... τὸν ἀγαπῶ τρελλά...

Καὶ χονδρὰ τὰ δάκρυα σὰν ὄμορφα μαργαριτάρια, κυλούσανε στὰ ὠχρὰ μάγουλά της.

Μὰ ὁ σκληρόκαρδος πατέρας, στὴ σπαραχτικὴ αὐτὴ ἐκδήλωσι τοῦ πόνου τῆς ἐρωτευμένης κόρης του, ἔδειξε μιὰ φριχτὴ ἀδιαφορία ποῦ θὰ προξενοῦσε στὸ καθένα τρομερὴ ἀγανάχτησι. Ἔρριξε μιὰν ἄγρια ματιὰ στὴν κόρη του, ἐσταύρωσε τὰ χέρια στὸ στῆθος του, ἐξερρκατάπιε μιὰ δυὸ φορὲς, κι' ἄρχησε μ' αὐστηρὴ φωνὴ νὰ λέῃ τονίζοντας μιὰ μιὰ λέξι:

—Ἄφισε τὶς τρέλλες κι' ἔχε πεποίθησι στὴν πεῖρα μου καὶ στὴν ἀγάπη μου· θὰ μ' εὐχαριστήσῃς ἀργότερα γι' αὐτὸ ποῦ κάνω σήμερα. Μὰ ἡ ἀπόφασίς μου εἶναι ἀμετάτρεπτη. Ἐργάζουμαι γιὰ τὴν Εὐτυχία σου. Τί; περιμένεις τὸν ὡραῖο σου νὰ γυρίσῃ ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ γιὰ νὰ σὲ πάρῃ; Πόσο εἶσαι παιδὶ ἀκόμη!... Ποιὸς μπορεῖ νὰ μοῦ ἐγγυηθῇ γι' αὐτό; Κανεὶς βέβαια. Ὁ κ. Μάρη εἶναι ἕνας νέος ὅπως πρέπει, ἡ κοινωνική του κατάστασι εἶναι ζηλευτὴ, σ' ἀγαπᾶ πολὺ, καὶ μονάχα αὐτὸς θὰ μπόρεσῃ νὰ σὲ κάμῃ εὐτυχισμένη... Τοῦ ἔδωσα τὸ λόγο μου· Τελείωσε...

Ἡ δυστυχισμένη παιδούλα στ' αὐστηρὰ αὐτὰ λόγια τοῦ πατέρα της, ἀπάντησε μὲ φωνὴ πνιγμένη σὲ λυγμοὺς καὶ δάκρυα:

—»Πατέρα μου.. λυπήσου.. λυπήσου με..

Μὰ ἤτανε πιὰ ἀργά, ὁ γέρος εἶχε φύγει...

. . . . . .

Δυστυχισμένη μάννα κυρτωμένη ἀπὸ τὸν πόνο καὶ τὴ θλῖψι, ποῦ ἀναπολεῖς τὴ μορφὴ τοῦ ξεσπιτωμένου παιδιοῦ σου, γρηᾶ μητέρα ποῦ ὅλα τὰ βράδυα μεστώνεις τὶς προσευχές σου μὲ τ' ὄνομα ἐκείνου; Δυστυχισμένη μαννούλα ποῦ μὲ τόση λαχτάρα περίμενες ν' ἀπιθώσῃς τὰ τρεμουλιαστὰ ἀπὸ τὴ συγκίνησι χέρια σου ἀπάνω στὰ κεφάλια τους γιὰ νὰ εὐλογήσῃς τὴν ἕνωσί τους! Ποῦ εἶναι ἡ Εὐτυχία καὶ ἡ γλυκειὰ ζωὴ ποῦ ὡς προχτὲς ὀνειρευόσουνα;

Ὦ Θεέ! πῶς θὰ βαστάξῃ ἡ δύστυχη τὸ τρομερὸ αὐτὸ χτύπημα;

Ἡ Ἰωάννα ἤταν γι' αὐτὴ ἕνα δεύτερο παιδί της· ἤτουνα ἐκείνη ποῦ θὰ ἔκανε εὐτυχισμένο τὸν Πῶπο της, τὸ μονάκριβο παιδί της· καὶ τώρα τὴν ἔχανε... τὴν ἔχανε γιὰ πάντα...

Βρισκόταν σὲ μιὰ ἄφθαστη ἀπελπισία, ἡ ἀγωνία τῆς ξέσχιζε τὴ καρδιά, μιὰ τρομερὴ ἰδέα τὴν εἶχε κυριέψει, ἡ ὑποψία πῶς ἂν μάθαινε ὁ Πῶπος τὸ τρομερὸ αὐτὸ δυστύχημα, δὲν θἄθελε πιὰ νὰ γυρίσῃ πίσω, καὶ θἄμενε γιὰ πάντα ξεσπιτωμένος στὴν Ἀμερικὴ μὲ μόνο σύντροφο, τὸν πόνο καὶ τὸ σπαραγμό... Κι' αὐτὴ θὰ πέθαινε μόνη καὶ παντέρημη χωρὶς νὰ μπορέσῃ νὰ σφίγξῃ

στὴν ἀγκαλιά της γιὰ τελευταία φορὰ τὸ μονάκριβο καὶ λατρεμένο της παιδί.

Σκέψεις παράλογες, φουρτουνιασμένες ἐμέστωναν τὸ μυαλό της, καὶ θερμὰ δάκρυα βρέχανε τὰ ζαρωμένα ἀπὸ τὴ θλῖψι μάγουλά της... Μέσα στὰ σκοτάδια αὐτὰ τῆς δυστυχίας καὶ τῆς συμφορᾶς ποῦ βρισκόταν βυθισμένη, μιὰ μόνη, μιὰ τελευταία ἐλπίδα τῆς ἀπόμενε γιὰ νὰ ἰδῇ τὸ μονάκριβο παιδί της:

—Νὰ μὴ μάθῃ τίποτα.—Ναὶ ἂν ἦταν δυνατὸ αὐτό, θὰ μποροῦσε νὰ φιλήσῃ ἔπειτα ἀπὸ λίγους μῆνες τ' ἀγαπημένο σπλάγχνο της.

Φανταζόταν ἡ δυστυχισμένη μάννα, πῶς μέσα στὰ στοργικά της χάδια, θὰ κατόρθωνε νὰ πνίξῃ τὸν πόνο καὶ τὴν ἀπελπισία τοῦ ἐρωτευμένου της παιδιοῦ.

Ἤτανε φριχτὴ, μὰ καὶ γλυκειὰ ἡ πλάνη!

. . . . . .

Εἶναι ἕνα ὡραῖο χειμωνιάτικο πρωΐ. Δὲν εἶναι πρωΐ, εἶναι ὄρθρος ἀκόμη· ὥρα ἄγρια καὶ μαγική. Μερικοὶ ἀστερισμοὶ ἐδῶ κι' ἐκεῖ στὸ βαθὺ καὶ θαμπὸ οὐρανὸ φέρνουν οὐράνια ἔκσιαση· ἡ γῆ εἶναι κατάμαυρη, ὁ οὐρανὸς ἀσπρίζει θαμπά· μιὰ ἀνατριχίλα περνοῦσε στὴ χλόη, παντοῦ τὸ μυστικὸ ρῖγος ποσῦ ξυπνᾶ τὸ σύθαμπο. Ἕνας κορυδαλὸς ψηλὰ στὸν οὐρανὸ, σ' ἀόρατο ὕψος τραγουδοῦσε μὲ γλύκα. Τὸ τραγοῦδι του ἤτουνα ἥσυχο, ἁπαλὸ καὶ φοβισμένο μαζύ, ἔμοιαζε μὲ παρήγορο ἀγγέλου τραγοῦδι. Καὶ θἄλεγε κανεὶς πῶς ὁ ὕμνος αὐτὸς τοῦ μικροῦ πουλιοῦ στὸ ἄπειρο, ἔχυνε μιὰ γλυκειὰ γαλήνη στὸν ἀπέραντο κόσμο. Οἱ σκοτεινοὶ ὄγκοι τῶν ἀνατολικῶν λόφων, πέρνουν τὸ χρῶμα ἀπὸ γιούλια μέσα στὴ πολύχρωμη λαμπράδα τοῦ ὁρίζοντος· πίσω ἀπὸ τὶς κορφές τους ἀνεβαίνει θαμπωτικὴ καὶ νυσταγμένη ἡ Ἀφροδίτη, γεμάτη ἀπὸ θολὲς ἀκτίνες μοιάζει μὲ ψυχὴ ποῦ ξεφεύγει χαρούμενα ἀπὸ τὸν Ἅδη. Παντοῦ σιωπὴ καὶ γαλήνη· κανεὶς στὸ δρόμο· μακρυὰ φαίνονται θαμπὰ, μερικοὶ σπάνιοι ἐργάτες ποῦ μὲ τὸ ἰσαπὶ στὸν ὤμο πηγαίνουν βιαστικὰ στὶς δουλειές τους. Ὁ ἥλιος ἀνατέλλοντας μὲ βασιλικὴ μεγαλοπρέπεια πίσω ἀπὸ τὰ πράσινα βουνὰ, χρυσώνει μὲ τὶς χρυσὲς ἀχτίδες του τὶς κορφὲς μερικῶν ψηλῶν κυπαρισσιῶν, καὶ σιγὰ σιγὰ φωτίζει καὶ τὰ λίγα σπίτια τοῦ χωριοῦ. Μιὰ γλυκειὰ εὐτυχία φαίνεται σκορπισμένη σ' ὁλόκληρη τὴ Φύσι.

Σ' ἕνα ἀπὸ τὰ ὡραιότερα σπίτια τοῦ χωριοῦ, κάποιο παράθυρο μένει ἀνοιχτὸ καὶ στὰ δυό του φύλλα, καὶ στ' ἄνοιγμά του στέκεται μιὰ ἡλικιωμένη γυναῖκα, ποῦ ἀπὸ τὰ κάτασπρα μαλλιά της, καὶ τὸ κάτισχνο καὶ ρυτιδωμένο πρόσωπό της, θὰ τὴν ἔπερνε κανεὶς γιὰ ἑξῆντα χρονῶν· καὶ ὅμως δὲν ἤτουνα παρὰ μόνο σαράντα. Ὑπάρχουνε συμφορὲς καὶ δυστυχίες ποῦ γηράζουνε τὸν ἄνθρωπο καὶ τὸν ὁδηγοῦνε γρήγορα στὸ τάφο.

Ἂν ἐπρόσεχε ὅμως κανεὶς στὸ θλιμμένο πρόσωπό της, θἄβλεπε κεῖ καθαρὰ ζωγραφισμένη μιὰ μεγάλη χαρὰ, καὶ μιὰ ἀπέραντη Εὐτυχία. Εἶναι ἡ Εὐτυχία καὶ ἡ Χαρὰ ποῦ νοιώθει μιὰ χαροκαμένη μάννα, ποῦ μὲ λαχτάρα περιμένει ν' ἀγκαλιάσῃ τὸ μονάκριβο παιδί της ἔπειτα ἀπὸ τόσα χρόνια χωρισμοῦ. Ἦταν ἡ ἀτέλειωτη χαρὰ ποῦ ἔνοιωθε μιὰ δύστυχη μάννα, στὸν ἐρχομὸ τοῦ τρυφεροῦ βλαστοῦ της.

Στέκεται ἀκουμπισμένη στὸ παράθυρο καὶ προσηλώνοντας τὰ βλέμματά της πέρα στὴν ἄκρη τοῦ μεγάλου δρόμου, σπαρταρᾶ ἀπὸ εὐτυχία καὶ χαρὰ σὲ κάθε τυχαῖο κρότο διαβατάρικου ἁμαξιοῦ, νομίζοντας πῶς ὁ ὄμορφος ξενητεμένος ἔρχεται... Τὰ μάτιά της δακρίζουνε, καὶ τὰ χείλη της τρέμουνε ἀπὸ τὴ συγκίνησι...

Μὰ νὰ! ἔρχεται... Ὁ κρότος τ' ἁμαξιοῦ ὁλοένα καὶ πλησιάζει, ἀκούονται τώρα καὶ τὰ κουδουνίσματα τῶν ἀλόγων, καὶ τὰ πλαταγίσματα ἀπ' τὸ μαστίγιο τ' ἁμαξηλάτη, ὤ! ἀναμφίβολα αὐτὸς εἶναι!.. Ὁ Πῶπος της, τ' ἀγαπημένο της παιδί... Φέρνει τὸ χέρι στὴ καρδιά της καὶ μὲ πιασμένη ἀναπνοὴ τρέχει στὴ σκάλα καὶ κατεβαίνει στὴν αὐλή. Ἡ ἅμαξα ἤτουνα σταματισμένη στὴ πόρτα τοῦ κήπου, καὶ ἀπὸ τὴν ἀνοιχτὴ θυρίδα ἀντίκρησε τ' ὄμορφο κεφάλι τοῦ μονάκριβου παιδιοῦ της...

—Παιδάκι μου... ἀγαπημένο μου παιδί... Τὸ στῆθός της ἐφούσκωνε ἀπὸ λυγμούς, καὶ θερμὰ τὰ δάκρυα βρέχανε τὰ μάγουλά της... Ὁ Πῶπος τὴν κρατοῦσε ἀγκαλιασμένη

καὶ τῆς φιλοῦσε μὲ λατρεία τὸ λαιμὸ μουρμουρίζοντας μὲ δόντια σφιγμένα ἀπὸ τὴ συγκίνησι:

—»Μαννούλα μου...ἀγαπημένη μου μαν»νούλα...Ὅλα μας τὰ βάσανα τελείωσαν πιά.. »Τώρα θὰ ζήσουμε μέσ' τὴν εὐτυχία καὶ τὴ »χαρά...

Ἀλλοίμονο δυστυχισμένο παιδί, καὶ τρὶς ἀλλοίμονο δυστυχισμένη κἀὶ παντέρμη μάννα... Ἡ μοῖρα σὰν ἀρχίσει τὸ καταστρεπτικὸ ἔργο της, δὲν σταματάει εὔκολα· μεθάει ἀπὸ τὸ αἷμα καὶ τὴ φρίκη καὶ πίνει στάλα στάλα κάθε ἴχνος εὐτυχίας καὶ χαρᾶς...

(ἕπεται τὸ τέλος) ***Φίλιππος Καιροφύλας***

GLORIA VICTIS

Ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔξετε ἀλλὰ θαρσεῖτε, Ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον

Εὐαγ. Ἰωάν. Κεφ. ΙΣΤ' 33

I

Μ' ἀκουμπημένο ὁ γέροντας τὸ κάτασπρο κεφάλι
Στ' ἀποσταμένο χέρι
Ποῦ στὸ τραπέζι πρόχειρο προσκέφαλο εἶχε βάλει
Ἀποκοιμήθηκε βαθειὰ καὶ ξέγνοιαστα! ποιὸς ξέρει!

. . . . . .

Εἶχαν ἐμπῆ στὸ μαγαζὶ γνωστοί μου δυὸ πελάτες
Κι' ἐτράβηξαν κ' ἐμένα.
Μὰ ὁ γέρος ποῦ τοῦ 'χτύπησαν ἀπάλαφρα τῆς πλάτες
Δὲν ξύπνησε, δὲν ἄκουσε, δὲν ἔννοιωσε κανένα!
Οἱ ἄλλοι τότε ἐφύγανε καὶ μόνος μὲ τὸ γέρο
Ἔμεινα ἐγὼ παρέκει
Κάτι στὸ στῆθος μ' ἔπνιγε γιατί; κ' ἐγὼ δὲν ξέρω!
Σὰν νὰ 'ταν φάντασμα νεκροῦ σιμὰ νὰ παραστέκῃ!

. . . . . .

Ἀφύλαχτο τὸ μαγαζὶ μονάχο ἔχει ἀπομείνει
Κι' ὁ γέροντας κοιμᾶται
Τῆς βιοπάλης ὄνειρα βλέπει τὴν ὥρα ἐκείνη;
Ἢ μήπως ἔγνοιες καὶ δουλιὰ καθόλου δὲν θυμᾶται;
Αἴγλη οὐράνια, ἀπόκοσμη, μιὰ θεϊκὴ γαλήνη
Στὸ μέτωπο ποῦ αὐλάκωσαν ὁ χρόνος κ' ἡ φροντίδες
Ὁ ὕπνος τώρα χύνει
Κι' ὁ ἥλιος βασιλεύοντας χρυσὲς τοῦ βίχνει ἀχτίδες.
Μὲ τὴν παλιὰ ψαρόβαρκα τὴ θαλασσοδαρμένη
Ὁ γέρος πόσο μοιάζει!
Ποῦ 'νε 'κεῖ κάτω στοῦ γιαλοῦ τὴν ἀμμουδιὰ ριγμένη
Καὶ τώρα ξεκουράζεται γιὰ πάντα κ' ἡσυχάζει....
Καὶ 'κείνη τώρα στὸ γιαλὸ κοιμᾶται ἀποσταμένη
Πλάϊ, σιμὰ στὸ κῦμα
Γέρασε πιὰ κ' ἐπάλιωσε καὶ ἄλλο δὲν τῆς μένει
Παρὰ σιμὰ στὸ πέλαγο νὰ βρῇ γιὰ πάντα μνῆμα!
Στὸ κάθε του βασίλεμα ὁ ἥλιος ρίχνει ἀχτίδες
Καὶ πάντα τὴ χρυσόνει
Καὶ τῆς παλιᾶς ψαρόβαρκας γυαλίζουν ἡ σανίδες
Καὶ ζώνει φωτοστέφανες τὸ σάπιο της τιμόνι!....
Ἔτσι κι' ὁ γέρος ἔγειρε τὸ κάτασπρο κεφάλι
Στὸν μπάγκο κουρασμένος
Ἀπάνω ἐκεῖ μέ' στὴ δουλιά, ἀπ' τῆς ζωῆς τὴν πάλη
Λίγωσε πιά .. κι' ἀ..όκαμε καὶ σκύφτει νικημένος!
Κ' ἐκεῖ ὅπου τὸν κύτταζα στοῦ ὕπνου τὴ γαλήνη
Στὸ μέτωπο μοῦ ἐφάνη
Πῶς γύρω φωτοστέφανος γιὰ μιὰ στιγμὴν ἐγίνη
Τῆς ἄγριας βιοπάλης του τὸ ἀκάνθινο στεφάνι!..

. . . . . .

II

Ἀργότερα μοῦ ἱστόρησαν, ἔμαθα ἀπ' τοὺς γειτόνους
Πῶς ἔβγαλε τὰ χρόνια
Κατάστηθα παλαίοντας μὲ βάσανα μὲ πόνους.
Εἶδα τὴ μαύρη νύφη του, τὰ ἔρμα του τὰ ἐγγόνια.
Προχθὲς ἀκόμα φθιτικὴ τοῦ πέθανε μιὰ κόρη
Γλυκειὰ σὰν τὴν Παρθένα
Κ' ἕνα ἀγγελοῦδι ἄφησε στὸν ἄντρα της ἀγόρι
Γιὰ νὰ θυμίζῃ τῆς φτωχιᾶς τὰ νιάτα τὰ χαμένα.
Δὲν πάνε χρόνια ποῦ ὁ μικρὸς ὁ γυιός του ἐσκοτώθη
Στὸν πόλεμο στρατιώτης
Κι' ὄνειρα τόσα ἐσβύσανε μαζὶ μ' αὐτὸν καὶ πόθοι
Τῆς ἀναχνῆς του νιότης.
Ἀπὸ καιρὸ βαρυάρρωστη, κατάκοιτη στὸ στρῶμα
Μιὰ δύστυχη μητέρα
Πιστὸς τοῦ γέρου σύντροφος τὸ γυιὸ προσμένει ἀκόμα
Τῆς τό 'κρυψαν πῶς ἄπνον τὸν συνεπῆρε σφαῖρα!
Ἀλλοιὰ σὲ κειὸν ποῦ ἀκούραστα κι' ἀδιάκοπα
προσμένει
Μαύρη φτωχιὰ μητέρα,
Ἄχ! πότε ξαναγύρισαν στὸν κοσμο οἱ πεθαμένοι;
Γιὰ νὰ μπορέσῃς κάποτε νὰ ἰδῇς χαρᾶς ἡμέρα!..
Γιατὶ εἶνε μαύρη κόλασι ἡ ψεύτικη ἐλπίδα
Κι' ἀτέλειωτο σκοτάδι
Ὅταν μ' ἐλπίδες ζῇ κανεὶς χωρὶς φωτὸς ἀχτίδα
Εἶνε τὸ ἴδιο σὰν νὰ ζῇ παντοτεινὰ στὸν ἅδη!.....
Ὁ πρῶτος γυιός του, ναυτικὸς, σ'ἀγύριστο ταξεῖδι
Ἔφυγε τώρα ἀπὸ καιρὸ—πῶς πέρασαν τὰ χρόνια!..
Κι' ὄμορφη νύφη κοπελιὰ—τῆς συφορᾶς στολίδι
Χήρα στὸ γέρο ἀπόμεινε μαζὶ μὲ τρία ἀγγόνια!
Δράματα πόσα ἀληθινὰ σὲ θέατρα κρυμένα
Δὲν παίζουν ἄγνωστοι ἥρωες—ἠθοποιοὶ μεγάλοι
Ποῦ βλέπεις μόνο τὴ σκηνὴ καὶ θεατὴ κανένα.
Κ' εἶνε βαλμένο πρόγραμα ἀπ' ἔξω: «Βιοπάλη»!.
Ἄχ! ὅταν τὰ γεράμματα τὰ δύστυχα πονοῦνε
Μέσ' στὴν καρδιὰ μᾶς σφάζουν!
Σὰν τὰ μωρὰ τ' ἀνήμπορα κι' αὐτὰ μᾶς κυγκινοῦνε

Γιατὶ ποτὲ τὸν πόνο τους στὸν κόσμο δὲν φωνάζουν!
Χαροπαλαβει ὁ γέροντας τὰ ἐγγόνια του νὰ ζήσῃ
Μὲ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα
Πασχίζει τίμια νὰ ἐργασθῇ, δὲν θέλει νὰ ζητήσῃ
Θαρρεῖ πῶς κλέφτης ἂν γενῇ εἶνε τὸ ἴδιο ἀκόμα!
Γιατὶ ἐκεῖνος ποῦ ἔμαθε ἀπ' τὰ μικρά του χρόνια
Μέσ' στῆς φουρτοῦνες τῆς ζωῆς μὲ θάρρος νὰ παλαίῃ
Ντροπὴ καὶ καταφρόνια
Θαρρεῖ πῶς εἶνε ἡ διακονιά...Ποτέ του δὲν γυρεύει!
Πόσοι πεινοῦν στ' ἀληθινά, πόσοι πονοῦν καὶ κλαῖνε
Κι' ὅμως ποτὲ τὰ χεῖλη τους δὲ λὲν' «ἐλεημοσύνη»
Γιατὶ σὲ κόκκινο πανὶ ποῦ «ἐπίδειξι» τὸ λένε
Τυλίγει πάντα τὸ ψωμὶ σήμερα ἐκεῖνος ποῦ δίνει!
Ἀχ! ποιὸς γνωρίζει ἀπόκρυφα πονετικὰ νὰ δίνῃ
Κ' ἐκεῖνοι; ποὺ κλονίζονται ψηλὰ ν' ἀνασηκώνῃ
Βάλσαμο θάρρους στῆς καρδιὲς ὅπου πονοῦν νὰ χύνῃ
Καὶ νὰ βοηθῇ στ' ἀληθινὰ χωρὶς νὰ ταπεινώνῃ!..
Ἔτσι κι' ὁ γέρος ἔβαλε τὸ ματωμένο ἰδρῶτα
Καὶ τῆς καρδιᾶς τὸν πόνο
Πῆρε μικρὸ κομπόδεμα ποῦ ἔμενε ἀπὸ πρῶτα
Καὶ μαγαζάκι φτωχικὸ ἄνοιξε ἐδῶ καὶ χρόνο.
Σφίγγει τὰ δόντια καὶ σκληρὰ δουλεύει γιὰ τὰ ἐγγόνια
Μὲ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα
Καὶ δὲν ζητεῖ παρὰ ζωῆς μονάχα λίγα χρόνια
Γιὰ ν' ἀναθρέψῃ τ' ἀρφανά! θέλει νὰ ζήσῃ ἀκόμα!

. . . . . .

Καὶ 'κεῖνα σὰν γυρίζουνε ἀπ' τὸ σχολειὸ πηγαίνουν
Τὸν πάπο τους νὰ ἰδοῦνε
Καὶ κάθε μέρα δυὸ φορὲς στὸ μαγαζάκι μπαίνουν
Καὶ τὸν χιλιοχαϊδεύουνε καὶ τὸν γλυκοφιλοῦνε!

. . . . . .

Κ' ἦρθε κ' εὑρέθη νὰ 'μαι 'μπρὸς τὴν ὕστερη ὥρα ἐκείνη
Ποῦ τὰ παιδιὰ ἐγυρνοῦσαν!....
Δὲν θὰ ξεχάσω τὸ κακό... τί σπαραγμὸς ἐγίνη
Στὸν πεθαμένο τους παπποῦ τοῦ κάκου σὰν μιλοῦσαν!
Γιατὶ ὁ ὕπνος τοῦ παιδιοῦ παντοτεινὸς ἐγίνη
Στὸ γέρικο κουφάρι
Κ' ἡ πονεμένη του ψυχὴ γοργὰ τὴν ὥρα ἐκείνη
Δρόμο ψηλὰ γιὰ τ' οὐρανοῦ τ' ἀστέρια εἶχε πάρει!

. . . . . .

Στὸ μέτωπο ποῦ αὐλάκωσαν ὁ χρόνος κ' ἡ φροντίδες
Ὁ θάνατος ἁπλώνει
Αἴγλη οὐράνια, θεϊκὴ καὶ τῆς χρυσές του ἀχτίδες
Ὁ ἥλιος βασιλεύοντας μὲ τοῦ μετώπου ἑνόνει.
Κ' ἐκεῖ ποῦ τοῦ προσώπου του τὴ νεκρικὴ γαλήνη
Ἐκύτταζα, μοῦ ἐφάνη
Πῶς γύρω φωτοστέφανος ἀπόκοσμος ἐγίνη
Τῆς ἄγριας βιοπάλης του τὸ ἀκάνθινο στεφάνι!..

(Τὸ τέλος εἰς τὸ προσεχὲς)

ΑΛ—ΚΑΙ—ΟΣ

ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ

Τὰ καλαίσθητα καὶ ὠμορφοβαλμένα σαλόνια τοῦ κομψοῦ μεγάρου εἶναι γεμάτα ἀπὸ ἕνα σμῆνος τρελλὰ πουλιὰ ποῦ φεύγοντας λὲς τὴ βροχὴ καὶ τὸ κρύο, ἦλθε νὰ βρῇ ἄσυλο στὴ ζεστὴ καὶ μυρωμένη ἀτμόσφαιρα τοῦ φιλοξένου σπιτιοῦ.

Δυὸ ξανθὲς γαλανομάτες συλφίδες ὑποδέχονται μὲ ἐνθουσιασμὸ τὴν ἄφιξι τῆς τρελῆς νεότητος, τῆς χαρᾶς καὶ τῆς εὐθυμίας καὶ σὲ λίγη ὥρα τὰ κομψά τους σαλόνια ἔχουν μεταβληθῇ σ' ἕνα φανταστικὸ περιβόλι γεμᾶτο ὀλόδροσα καὶ ζωηρόχρωμα λουλούδια.

Τὶ ὤμορφο καὶ ἀληθινὰ ξεκουραστικὸ ταπλό! Ξέρετε λέγει ἡ μιὰ ἀπὸ τῆς ξανθὲς συλφίδες, ἐδῶ ἔχουμε προσκαλέσει μόνο τὴ νεότητα.

Δὲν θέλαμε τὴν εὔθυμη καὶ χαρούμενη συντροφιά μας νὰ τὴν σκιάσῃ ἡ σοβαροφάνεια καὶ τὰ σκυθρωπὰ γκρίζα μαλλιά!

Ἔξω ἔχουμε χειμώνα ἐδῶ βασιλεύει ἡ Ἀνοιξις!

Γέλοια καὶ ἐπιδοκιμασίες ἀπὸ τὸ εὔθυμο μικρὸ ἀκροατήριο.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ ξέχασα τὴ βροχὴ καὶ τὸ συννεφιασμένο στερέωμα καὶ πίστεψα στ' ἀλήθεια τὰ λόγια τῆς ὤμορφης γαλανομάτας.

Ἕνα μπουκέτο θαυμάσια χρυσάνθεμα σὲ ὅλες τῆς ζωηρότερες ἀποχρώσεις μὲ τραβᾷ.

Κοντά του κάθεται ἕνα χαριτωμένο γκρουπ ἀπὸ τῆς κομψότερες καὶ ὡραιότερες νέες.

Κατεβάζουν λαίμαργα τὰ ποτηράκια τοῦ οὐζοῦ σὰν διψασμένες φάλαινες καὶ κάθε στιγμὴ συνεργεῖο ὁλόκληρο ἀπὸ καλλυντικὰ καὶ βαφὲς ἔρχεται νὰ μοιράνῃ τὴ φυσικὴ δροσιὰ καὶ ὠμορφάδα τους.

Τὶ ἄσχημα καλὲ ποῦ μυρίζουν αὐτὰ τὰ χουσάνθιμα! Τὶ ἀντιπαθητικὰ ξεθώριασαν τὰ ζωηρά τους χρώματα!

Ἂς ἀλλάξουμε θέσι.

Δίπλα σ' ἕνα πολύτιμο βάζο μὲ φρεσκοβαλμένα ὠχροῤῥόδινα τριαντάφυλλα, ἕνα γοητευτικὸ γκρουπ ἀπὸ δεσποινιδίδια ποῦ μόλις ἔχουν προβιβασθῇ σὲ δεσποινίδας, ἁμιλλᾶται στὴ γοητεία τους καὶ τὴ δροσιά τους.

Μερικὰ ἀπὸ αὐτὰ τὰ δεσποινιδίδια δὲν ἔχουν ἀκόμη ἐγκαταλείψει τὰ θρανία τῆς Γαλλικῆς σχολῆς τῶν καλογραιῶν!

Ἀλλὰ τί κρῖμα!

Μέσα στὰ σύννεφα τοῦ καπνοῦ ποῦ προκλητικὰ ξεφεύγουν ἀπὸ τὰ βαμένα κοριτσίστικα

χειλάκια μαζὶ μὲ ἐκφράσεις ἱκανὲς νὰ προκαλέσουν τὴ κατάπληξι, τὴ λύπη, καὶ ὄχι τὸ γέλοιο στὸ μικρὸ ἐκεῖνο κύκλο, ζωντάνεψε ἡ πραγματικὴ εἰκόνα χωρὶς τὸ χρυσό της φαντασικὸ πλαίσιο.

Καὶ εἶδα γιὰ μιᾶς τὰ φρέσκα τριαντάφυλλα κίτρινα καὶ ζαρωμένα νὰ σωριάζονται πένθιμα ὁλόγυρα ἀπὸ τὸ πολύτιμο θάζο, καὶ ἄθελα θυμήθηκα τὴν αὐστηρὴ κρίσι μιᾶς σεβαστῆς δέσποινας ποῦ ἔλαμψε μὲ τὴν ἀρετὴ καὶ τὴν καλλονή της στὴν αὐλὴ τοῦ βασιλέως Γεωργίου τοῦ Α' καὶ ποῦ λίγες μέρες πρὶν μοῦ εἶχε φανῇ εἰς ἄκρον αὐστηρή:

«Δὲν ὑπερηφανεύομαι γιὰ τὸ φῦλο, μας ἔλεγε ἡ σεβαστὴ δέσποινα, καὶ δὲν ζηλεύω καθόλου τὰ γερασμένα νειάτα σας!

Πόση ἀλήθεια στὴς λίγες της αὐτὲς λέξεις.

Σιγὰ σιγὰ ἔσβυσε ἡ γοητεία τοῦ ὁλόδροσου κήπου μὲ τὰ ζωντανά του λουλούδια.

Ἔμοιαζε τώρα μ' ἕνα μαραμένο περιβόλι, σκυθρωπὸ κάτω ἀπὸ ἕνα χειμωνιάτικο βαρὺ οὐρανὸ ποῦ ὑπομονετικὰ περιμένει μιὰ ἀληθινὴ ἀνοιξιάτικη αὐγὴ νὰ τοῦ ξαναδόσῃ τὴ χαμένη δροσερὴ καὶ ἀσύγκριτη ὠμορφιά του.

Ἀθῆναι Δεκέμβρης 1925

Ἐλένη Σαμάρα

ΕΙΜΑΙ

Εἶμαι τοῦ μύλου ἡ πέτρινη ἡ ρόδα ποῦ γυρίζει
ποῦ σέρνει ὅλο τὸ βάρος της σ' ἀτέλειωτη στροφὴ
π' ἄψυχη, ἀλέθει ἀκούραστα τρίβεται κι' ὁλοτρίζει
καὶ γι' ἄλλους βγάζει αἰώνια ὁ πόνος της τροφή.

—ο—

Εἶμαι μαγγάνι ἀστείρευτο π' ἀκούραστα γυρίζει
ἀνάμεσα 'πὸ λούλουδα κι' ἀγκάθια καὶ δεντριὰ
ποῦ ἡ ζωή του ἡ ἄψυχη ἄλλη ζωὴ χαρίζει
μὲ κάθε πόνο ἢ τρίξιμο σὰν χύνει τὴ δροσιά.

—ο—

Εἶμαι καράβι ἀφόβητο π' αἰώνια ἀρμενίζει
παλεύοντας τὰ κύματα, τ' ἀγέρα τὴν ὁρμὴ
ποῦ σ' εὐκολόσβυστους ἀφροὺς τὰ μαῦρα βάθη σχίζει,
νὰ φέρῃ μὲ τὴ ῥάχη του τὸν ναύτη σ' ἄλλη γῆ.

—ο—

Εἶμαι κομμάτι ἀπὸ τὴ γῆ ποῦ κρύβεται σ' ἀνθοῦστου
ποῦ πεθαμένους στοργικὰ στὰ σπλάχνα του κρατεῖ
εἶμαι κομμάτι ἀπὸ τὴ γῆ ποῦ δίνει τοὺς καρποῦς του
κι' ὅπου αἰώνια ἀδιάφορος καθένας μὲ πατεῖ.

Ἀπὸ τὰ «Δακρυοκρύσταλλα»

Διον. Ἰω. Τσακασιᾶνος

ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ ἀξ. κ. κ. Συνδρομηταὶ τῆς «ΗΟΥΣ» οἱ καθυστεροῦντες εἰσέτι τὰς συνδρομάς των, νὰ μᾶς ἐμβάσωσι ταύτας διὰ τῶν κατὰ τόπους ἀντιπροσώπων μας ἢ καὶ ἀπευθείας εἰς τὴν Διεύθυνσιν.

ΜΠΡΟΣ ΣΤΑ ΣΥΝΤΡΙΜΜΙΑ

ΜΙΑΣ ΑΓΑΠΗΣ

Σκοτάδι βαθὺ ἀπλώνεται· γύρω καὶ σιγὴ νεκρικὴ βασιλεύει στὸ δωμάτιο τῆς ἄμοιρης νειᾶς ποῦ κλαίει τὴ χαμένη της εὐτυχία. Καθισμένη μὲ τοὺς ἀγκῶνας ἀκουμπισμένους πάνω στὸ γραφεῖο της ρίχνει βλέμματα πόνου σὲ κάτι χαρτιὰ π' ἀκατάστατα εἶνε ριχμένα πανω σ' αὐτό. Εἶνε τὰ γράμματά της, ποῦ κεῖνος τῆς τἀστειλε πίσω γιὰ νὰ τῆς διώξῃ καὶ τὴ τελευταία της ἀκόμα ἐλπίδα. Ποιὸ πέρα κεῖ ριχμένα σὲ μιὰ γωνιὰ τὰ ξηρὰ της λουλούδια ποῦ στὸ καθένα εἶνε χαραγμένη ἡ λατρεία κ' ἡ ἀγάπη ποὔτρεφε γι' αὐτόν. Πονεῖ ἡ ἄμοιρη βαθειὰ μπρὸς στὰ συντρίμμια τῆς ἀγάπης της, κ' ἕνας βαθὺς στεναγμὸς ξεφεύγει ἀπ' τὰ πονεμένα της στήθη, Μὲ πόνο συλλογιέται πῶς ἀπὲ μιὰ ἀγάπη δυὸ χρονῶν τώρα δὲν θὰ τῆς μείνῃ παρ' αὐτὰ πῶς ἐ. μπροστά της κ' ἡ φωτογραφία του ποῦ θἄνε ἡ μόνη της παρηγοριὰ. Μὲ σταυρωμένα χέρια παρακαλεῖ τὴν Παναγιὰ νὰ τὴν κάνει νὰ ξεχάσῃ καὶ σιγὰ σιγὰ τὰ χεῖλη ψιθυρίζουν μὲ πόνο τὰ λόγια αὐτά: «Κάνε με νὰ ξεχάσω Παναγιά μου κεῖνον ποῦ μαῦρο σκοτάδι ἔφερε στὴ ψυχή μου καὶ σ' ὁρκίζομαι νὰ μὴ ξαναγαπήσω». Ἕνα ἀστεράκι κείνη τὴ στιγμὴ ἔφυγε ἀπ' τὴ μιὰ ἄκρη, στὴν ἄλλη τ' οὐρανοῦ, ἦταν ἡ ἀπάντησις τῆς Παναγίας π' ἄκουσε τὴ προσευχή της κ' ἡ πονεμένη κόρη μ' ἕνα πικρὸ χαμόγελο σηκώθηκε νὰ κρύψῃ γιὰ πάντα σὲ μιὰ ἀπόμερη γωνιὰ κεῖνα ποῦ τώρα δὲν θὰ τῆς χάριζαν παρὰ τὴ λύπη καὶ τὸ πόνο.

Θεσσαλονίκη Ἰούλιος 1925

Μαρίκα Παπαζιὰν

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

ΕΡΩΣ ΑΙΩΝΙΟΣ

ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΙΚΟΝ ΡΩΜΑΝΤΖΟ

ΣΕ ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ

Ἀποσταμένος γέροντας
Στὰ πάναγνά σου στήθεια,
Ζήτησα τὴν ἀλήθεια
Νὰ 'δρῶ καὶ τὴ χαρά.

—ο—

Καὶ νὰ γροικήσω ἐπόθησα
Συμπόνιας καρδιοκτύπι,
Γιὰ τὴ τρανὴ τὴ λύπη
Ποῦ κλειῶ 'στὰ σωθικά.

—ο—

Μὰ δίχως πόνο ἔπαιξες
Καὶ σὺ μὲ τὴ καρδιά μου,
Κ' ἔσβυσες τὰ ὄνειρά μου
Καὶ κάθε στοχασμό.

—ο—

Ὅ,τι στὸ κόσμο ζήτησα
Ὅ,τι δειλὰ σὲ σένα,
Μοῖρα σκληρά, παρθένα,
Εἶπε, νὰ μὴ τὸ 'βρῶ.

Πέτρος Γέρακας

ΑΗΣΜΟΝΗΜΕΝΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΠΑΡΑΠΟΝΟ

Σ' εἶδα προχθὲς 'στὸν ὕπνο μου ἁγνή,
δίχως χαρὰ μὲ μάτια δακρυσμένα,
καὶ ποιὸ θερμὸ 'να δάκρυ 'στὴν ἁγνὴ
μορφή σου νὰ κυλᾷ, ὠϊμένα!

—ο—

Κεῖνο τὸ δάκρυ νἄκρυβε σὰν τί,
τὸ πόνο σου νὰ ἔλεγε σ' ἐμένα
δὲν μοῦπες σὰν σὲ 'ρώτησα γιατὶ
κι' ἔφυγες ξάφνου παραπονεμένα!

—ο—

Δὲν ἔνοιωσες 'στὴ ξέψυχη φωνὴ
μέσ' ἀπὸ στήθη πῶχεις πληγωμένα,
πῶς πλειὸ πάλ' ἡ καρδιά μου σὲ πονεῖ
'ς τ' ἀπόσπερο σὰν γέρνῃς πικραμένα.

—ο—

Καὶ ἄφισες τὸ νοῦ μου ν' ἀγρυπνῇ
'ς τῆς νύχτας τὸ σκοτάδι ὁλοένα,
'ς τὸν ὕπνο πῶχασε μήπως εὑρῇ
χαρούμενα τὰ μάτια τ' ὠϊμένα.

Φιλιατρὰ — Ν. Γ. ΑΘΑΝΑΣ

ΜΙΑ ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΟΥ BACH

Ὅλος ὁ πολιτισμένος κόσμος γιορτάζει φέτος τὰ 175 χρόνια τοῦ θανάτου τοῦ Bach. Ἡ Γερμανία ἡ ξεχωριστὴ πατρίδα του ἀνήγειρε στὸ φημισμένο συνθέτη ἀγάλματα καὶ μνημεῖα, στὸ Μόναχο, Λειψιὰ, καὶ Eifenach, ὅπου ἐγεννήθη.

Ἀλλ' ἐκτὸς τῆς ἰδιαιτέρας πατρίδος του, ὅλος ὁ κόσμος, ὁμόψυχα θαυμάζει καὶ ἀποκαλύπτεται μπροστὰ στὸ δημιουργὸ τόσων ἐξαισίων συνθέσεων, στὸ θεῖον αὐτὸν ἐμπνευστὴν τῆς τέχνης. Ἡ ἀγάπη τοῦ Bach, στὴ μουσικὴ ἦταν κληρονομική. Δύο αἰῶνες πρὶν νὰ γεννηθῇ ὁ πρῶτος τῆς οἰκογενείας αὐτῆς, ποὺ ὠνομάζετο Weit, ἐνῶ ἦταν φούρναρης ἠσχολεῖτο συγχρόνως καὶ στὴ μουσική. Ἀπὸτότε, ὅλα τὰ μέλη καὶ οἱ ἀπόγονοι τῆς οἰκογενείας Bach, ἔδειχναν τὴν ἴδια τάση στὴ μουσική. Καὶ μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἰωάννου Bach τοῦ ἀσιγκρύτου συνθέτου ποὺ μιλᾶμε τώρα γιὰ τὴν ἐπέτειο τοῦ θανάτου του, βλέπουμε τὰ παιδιά του τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου γάμου του νὰ γίνονται ὅλα χωρὶς καμιὰν ἐξαίρεση μουσικοί. Ἀπὸ τοὺς δύο αὐτοὺς γάμους ἀπέκτησε ὄχι λίγα παιδιὰ δέκα μὲ τὸν πρῶτον, δέκα τρία ἀπὸ τὸ δεύτερο γάμο. Δυὸ ἀπὸ αὐτὰ ὁ Eriedman καὶ ὁ Κάρολος γίνηκαν ὄχι εὐκαταφρόνητοι συνθέται. Μὰ ὁ Ἰωάννης μέσα στὸ σύνολον αὐτὸ τῶν μουσικῶν τῆς ἴδιας οἰκογενείας εἶναι σὰν πολικὸς ἀστὴρ κυκλωμένος ἀπὸ ἀστέρια μικρότερα πάνου σὲ φωτεινὸ δοξασμένο στερέωμα. Ὁ Ἰωάννης γεννήθηκε στὸ Eisenach τῷ 1685. Πρῶτα διδάχτηκε τὴ μουσικὴ ἀπὸ τὸν ἀδελφό του Ἰωάννη-Χριστόφορο στὸ Ordruff. Ὁ ἀδελφός του αὐτὸς ἦταν καὶ ὁ μόνος προστάτης του, γιατὶ ὁ πατέρας του Ἀμβρόσιος—μουσικὸς τῆς Αὐλῆς—πέθανε ὅταν ὁ Ἰωάννης ἦταν δέκα χρονῶν. Ὁ ἀδελφός του ἦταν σκληρότατος ἀπέναντί του καὶ πολὺ ζηλιάρης, τόσο, ποὺ οὔτε μουσικὰ κομμάτια γιὰ μελέτη δὲν ἔδινε στὸν μικρὸν Ἰωάννη του. Καὶ ἔτσι τὸ δύστυχο παιδὶ ἦταν ἀναγκασμένο ν' ἀντιγράφῃ τὴ νύχτα μὲ τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ τὰ ἔργα τῶν καλυτέρων μουσικῶν. Ἐξ αἰτίας αὐτῆς τῆς ὑπερκοπώσεως ἔπαθε δυνατὴ ἐλάττωση τῆς ὁράσεως, ποὺ μὲ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου ἐτελείωσε εἰς τελειωτικὴ τύφλωση. Ὑπόφερε ἀκόμη ὁ μικρὸς Ἰωάννης μεγάλες θυσίες γιὰ νὰ ἱκανοποιῇ τὴν ἐπιθυμία του πρὸς τὴ μουσική. Συχνὰ πήγαινε στὰ

Ἀμβοῦργο νηστικὸς γιὰ ν' ἀκούῃ τὰ ἔργα διαπρεπῶν μουσικῶν. Φυσικὰ μὲ τὴν ἰδιοφυΐα του γίνηκε γρήγορα γνωστὸς καὶ σὲ ἡλικία δέκα ὀχτὼ χρόνων διωρίσθη μουσικὸς τῆς αὐλῆς στὸ Weimar. Κατόπιν ὅμως πῆγε στὸ Armstadt ὡς ὀργανοπαίκτης στὴ Μητρόπολι. Ἐκεῖ ὁ Bach ἔκαμε πολλὲς ἀπὸ τὶς ἀπαράμιλλες συνθέσεις του. Ἔμεινε τέσσερα χρόνια καὶ ἔπειτα τὸ ὄνομά του ἔφερε τὴ σφραγίδα τοῦ μεγάλου. Παντοῦ τὸν προσκαλοῦσαν νὰ παίζῃ καὶ τέλος τῷ 1717 τὸν διώρισαν διευθυντὴν τῶν συναυλιῶν τῆς Αὐλῆς.

Ὅτι συνέθετε ὁ Bach τὸ ἔκανε ἐκ τοῦ προχείρου πάνου στὸ πιάνο γιὰ τοὺς μαθητάς του, τὴν ἴδια ὥρα τοῦ μαθήματος. Κανεὶς δὲν τὸν ἔφθανε στὴν ταχύτητα τῆς ἐμπνεύσεως. Ἦταν κάτι ἀφάνταστο ὅτι ἡ μεγαλοφυΐα του ἐξέφραζε στὸ πιάνο. Σὲ μιὰ τέτοια στιγμὴ ὁ γέρω Reinke φιλῶντάς τον εἶπε:

—Ἐπίστευα ὅτι ἡ τέχνη μας ἐχάθη. Σὺ ὅμως τὴν ξαναζωντάνευες.

Καὶ ἔτσι ἦταν. Ὁ Bach ἔδωσε μορφὴ στὴ μουσικὴ ποὺ ἔμεινε ὡς παράδειγμα εἰς τοὺς ἄλλους. Τὰ ἔργα του εἶναι ἄφθονα. Συνέθεσε πολλὰ καὶ στὴ Λειψία ὅπου ἔμεινεν 27 χρόνια ὡς μαέστρος τῆς Καπέλλας Ἀγ. Θωμᾶ. Ἐκεῖ ἀπέθανε καλά, κατόπιν ἀποπληξίας τῷ 1750 Τὰ ἔργα του διασκορπισμένα γιὰ καιρὸ ἐδῶ κι' ἐκεῖ ἔκαμαν νὰ μὴν ἀναγνωρισθῇ ἀμέσως ἡ πραγματικὴ ἀξία τοῦ συνθέτου.

Κατόπιν ὁ Morgat τὸν ὠνόμασε μοναδικὸν μεταξὺ τῶν μεγάλων καὶ ὁ Mendelssonh μάζεψε ὅλες τὶς συνθέσεις στὸ Eisenach τὶς ὁποῖες καὶ τύπωσε, ἕναν αἰῶνα ἔπειτ' ἀπὸ τὸ θάνατό του τῷ 1850.

Ρώμη 25)11)25 *Μαριέττα Μινώτου*

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΠΕΡΙ ΦΩΣΚΟΛΟΥ

(Συνέχεια)

Ἐπὶ τῇ εἰδήσει τοῦ θανάτου τοῦ Φωσκόλου, οἱ συμπολῖται του Ζακύνθιοι ἐτέλεσαν ἐν τῷ καθεδρικῷ καθολικῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Μάρκου συγκινητικὸν μνημόσυνον, μετὰ τὸ πέρας τοῦ ὁποίου ὁ Δ. Σολωμὸς ἐξεφώνησεν ἰταλιστὶ ἐγκωμιαστικὸν λόγον, (1) καταχειροκροτηθεὶς ὑπὸ τῶν παρισταμένων. Ἐπίσης ὁ ποιητὴς Δ. Γρυπάρης ἔγραψεν ἑλληνιστὶ ἐλεγεῖον. Καὶ σκέψις ἐγένετο, ὅπως δι' ἐράνων μετακομισθῶσιν ἐξ Ἀγγλίας καὶ ταφῶσιν εἰς Ζάκυνθον τὰ λείψανα τοῦ Φωσκόλου, ὡς ἡ ἐπιθυμία του, ἀλλ' ἡ σκέψις αὕτη δὲν ἐπραγματοποιήθη. Ὅτε δὲ, κατὰ τὸ ἔτος 1870, ἡ ἰταλικὴ Κυβέρνησις ἐζήτησε παρὰ τῆς Ἀγγλίας νὰ τῇ δοθῶσι τὰ ὀστᾶ τοῦ Φωσκόλου, καθὼ ἰταλοῦ τὴν ἐθνικότητα, (2) οἱ Ζακύνθιοι Π. Χιώτης (3) Σπ. Ρώμας (4) καὶ ἡ Δημαρχία Ζακύνθου (5) ἐντόνως καὶ διὰ τοῦ τύπου διεμαρτυρήθησαν· ἀλλ' αἱ διαμαρτυρίαι των ἠκούσθησαν ἀργὰ, διότι, λόγῳ προτεραιότητος, ἡ ἀγγλικὴ Κυβέρνησις εἶχεν ἀποφασίσει νὰ δοθῶσι ταῦτα εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἡ ὁποία καὶ πομπωδῶς μετεκόμισεν αὐτὰ εἰς Φλωρεντίαν καὶ ἔθαψεν ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἐσταυρωμένου, ὅπου καὶ ἄλλοι ἐπιφανεῖς ἄνδρες τῆς Ἰταλίας ἀναπαύονται.

1) Τὸν ἐπιμνημόσυνον τοῦτον λόγον μεταφράσας εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς ἐδημοσίευσα τῷ 1901, ἐν ἐπιφυλλίδι τῆς ἐφημερίδος «Ἐλπὶς», ἔτος ΚΖ' ἀρ. 1355—1368.

2) Διαδοθέντος, ὅτι τὰ ὀστᾶ τοῦ Φωσκόλου θὰ μετεκομίζοντο εἰς Ζάκυνθον, ὁ ποιητὴς Ἀρισ. Καψοκέφαλος ἔγραψε τὸ ἑξῆς τετράστιχον:

Τὴν κεφαλήν σας κλίνατε! Ὁ Ποιητής μας πάλι
Ἀπὸ τὰ ξένα ἔρχεται στὴ μητρική του γῆ.
Δὲν ξέχασε στὴν ξενιτειὰ πῶς τῆς μήτρός του ἡ ἀγκάλη
Ὀλάνοικτη νὰ τὸν δεχθῇ ἀκόμα καρτερεῖ.

3) Περὶ μετακομιδῆς τῶν ὀστῶν τοῦ Φωσκόλου. Πρότασις καὶ βιογραφικαί τινες σημειώσεις. (Ἐφημ. «Δημοτικὴ» φύλλ. 7).—Περὶ ὀστῶν Φωσκόλου. Ἀστικὰ καὶ πολιτικὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὡς Ζακυνθίου καὶ Ἰονίου (αὐτ. φύλλ. 23). —Ἑλληνικὸς χαρακτὴρ καὶ αἴσθημα ἐθνικὸν τοῦ Φωσκόλου (αὐτ. φύλλ. 33, 34).

(4) *Una protesta... Napoli*

(5) Ἔγγραφον Δημάρχου Ζακ. πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ Ὑπουργ. Συμβουλίου καὶ Ὑπουργ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπὸ 4 Αὐγ. 1870 περὶ μεταφορᾶς τῶν ὀστῶν κτλ. Καὶ ἀπάντησις Π. Ἀρμένη Βράϊλα Πρέσβεως τῆς Ἑλλάδος ἐν Ἀγγλίᾳ περὶ τῶν ὀστῶν κτλ. ἀπὸ 29 Σ)βρ. 1870 («Δημοτικὴ» φύλλα 13 καὶ 23.)

(6) Ὥστε ἡ πρωτοβουλία τῆς ἀνεγέρσεως μνημείου εἰς τὸν Φώσκολον δὲν ὀφείλεται εἰς τὸν ἐκδότην τῆς «Ἐθνικῆς Ἀνθολογίας» Ζακύνθου, ὡς γράφει εἰς τὴν «Νέαν Ἡμέραν». Τεργέστης (4 Σ)βρίου 1915) ὁ ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Πρωτέϊκος.

Ὁ τότε Δήμαρχος Ζακυνθίων Φρ. Τζουλάτης, τῇ συστάσει τοῦ Λομβάρδου, ἐπρότεινεν εἰς τὸ Δημοτ. Συμβούλιον καὶ τοῦτο ἐψήφισεν, ἵνα ἀνεγερθῇ πρὸς τιμὴν τοῦ Φωσκόλου καλλιτεχνικὸν μνημεῖον καὶ ἐντειχισθῇ ἐπὶ τῆς οἰκίας, ὅπου βρέφος κατῴκησεν ὁ Φώσκολος, ἐπιγραφή. (7) Καὶ τὸ μὲν μνημεῖον δὲν ἀνηγέρθη, ἐδέησε δὲ νὰ παρέλθουν πολλὰ ἔτη διὰ νὰ ἐντοιχισθῇ, τῷ 1892, πλὰξ φέρουσα τὴν ἑξῆς ἐπιγραφήν:

Οἰκία ἔνθα ἐγεννήθη
Οὖγος ὁ Φώσκολος
Τῇ 28 Ἰανουαρίου 1778
Ἀγορασθεῖσα ὑπὸ τοῦ Δήμου
πρὸς αἰωνίαν ἀνάμνησιν
ἐτέθη ψηφίσματι Δημοτικοῦ Συμβουλίου
1892

(ἀκολουθεῖ) *Λεωνίδας Χ. Ζώης*

(7) Καὶ ὁ ποιητὴς Ἀγγ. Καντούνης συνιστᾷ εἰς τὴν ἐφημερίδα του «Κόσκινο» (ἀρ. 19 τῆς 27 Αὐγ. 1878) νὰ ἐντειχισθῇ ἡ ἑξῆς ἐπιγραφή: «Οἰκία, ἔνθα ἐγεννήθη ὁ Φώσκολος».

Ἐκδόσεις

Ἐλλείπομεν τὰ κάτωθι Περιοδικὰ καὶ Ἐφημερίδας.

—«ΜΠΟΥΚΕΤΟ» ἕνα τῶν καλλιτέρων ἑλληνικῶν φιλολογικῶν περιοδικῶν.

—«ΜΕΛΙΣΣΑ» ὡραία εἰκονογραφημένη οἰκογενειακὴ ἑβδομαδιαία ἐπιθεώρησις.

—«ΥΓΕΙΑ» μηνιαῖον εἰκονογραφημένον περιοδικὸν μὲ ὕλην πλουσίαν καὶ εἰς ἄκρον ἐνδιαφέρουσαν.

—«ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ» ὡραῖον μηνιαῖον μαθητικὸν περιοδικόν.

—«ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ» ἑβδομαδιαία πολιτικὴ οἰκονομολογικὴ καὶ ἐπιστημονικὴ ἐπιθεώρησις.

—»ΖΩΗ» ἑβδομαδιαῖον θρησκευτικὸν περιοδικόν.

—«ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ» μηνιαῖον εἰκονογραφημένον γεωργικὸν περιοδικόν.

—«ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ» μηνιαῖον θρησκευτικὸν περιοδικόν.

—«ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ» μηνιαῖον καλλιτεχνικὸν περιοδικόν

—«ΕΞΕΛΣΙΟΡ» ἡ μεγαλυτέρα εἰκονογραφημένη ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος μὲ ἀνεξάρτητον παράρτημα τοῦ Συλλόγου Ἑλληνικῆς Λογοτεχνίας καὶ Καλλιτεχνίας.

—«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» ἐφημερὶς πολιτικὴ οἰκονομολογικὴ καὶ τῶν εἰδήσεων (ἐπαύθη προσωρινῶς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως).

—«ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΒΗΜΑ» μεγάλη πολιτικὴ καὶ οἰκονομολογικὴ ἐφημερίς.

—«ΕΛΛΗΝΙΚΗ» ἐφημερὶς πολιτικὴ οἰκονομολογικὴ καὶ τῶν εἰδήσεων.

—«ΚΥΚΛΑΔΙΚΟΝ ΒΗΜΑ» ἐφημερὶς πολιτικὴ καὶ οἰκονομική.

—«ΕΛΠΑ» Ἀργοστολίου ἑβδομαδιαία πολιτικὴ ἐφημερὶς Ἐλευθεροφρόνων ἀρχῶν.

—ΤΕΛΩΝΕΙΟΝ» ἐφημερὶς τῶν ἀπανταχοῦ Κεφαλλήνων, ἐκδίδεται ἐν Ἀργοστολίῳ.

—«ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ» μηνιαῖον περιοδικὸν ὄργανον τοῦ Συλλόγου τῶν ἐν Ἀνατολῇ ὑπαλλήλων τῆς ἑταιρίας Ἥστερν ἐκδίδεται ἐν Σύρῳ.

—«ΩΡΑ» ἑβδομαδιαία ἐφημερὶς Κερκύρας.

—«ΕΛΠΙΣ» δισεβδομαδιαία πολιτικὴ καὶ φιλολογικὴ ἐφημερὶς Κερκύρας

—«ΑΜΑΛΙΑΣ» ἑβδομαδιαία πολιτικὴ ἐφημερὶς Ἀμαλιάδος.

—«ΝΕΑ ΚΟΡΙΝΘΟΣ» ἐφημερὶς ἀνεξάρτητος ἑβδομαδιαία ἐκδίδεται ἐν Κορίνθῳ.

—«ΕΡΕΥΝΑ» κοινωνιολογικὴ ἑβδομαδιαία ἐφημερὶς Αἰγίου.

—Ἡ «ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ» ἐφημερὶς 15θήμερος ὄργανον τῶν κτηματιῶν τοῦ Ἄργους ὅπου κι' ἐκδίδεται.

—«ΝΙΚΗ» ἑβδομαδιαία πολιτικὴ ἐφημερὶς Κερκύρας.

—«ΠΑΤΡΙΣ» καθημερινὴ ἀνεξάρτητος ἐφημερὶς Πύργου.

—«ΚΑΝΤΑΔΑ» στὸν Κλώντ Φαρρέρ. Ὑπὸ τὸν ἄνω τίτλον ἐξεδόθη κομψὸν βιβλίον τοῦ πρόσφυγος ἰατροῦ κ. Χρ. Συμβουλίδου. Προσεχῶς βιβλιοκρισία ὑπὸ τοῦ κ. Σπ. Δε-Βιάζη.

—«ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ» ἐπανέλαβε ἀπὸ πρώτης Ἰανουαρίου τὴν τακτικήν της ἔκδοσιν ἡ ἐνταῦθα ἐκδιδομένη ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ διευθυντοῦ τῆς «Ἠοῦς» ἑβδομαδιαία ἐφημερὶς «Ἀναγέννησις».

—«ΕΛΠΙΣ» ἑβδομαδιαία ἐφημερὶς ἐκδίδεται ἐνταῦθα.

—«Η ΝΗΣΟΣ ΑΝΔΡΟΣ» κατὰ τὸ Βυχόνιον, Διονυσίου Π. Καλογεροπούλου (Ἀνατύπωσις ἐκ τοῦ ἀνδριακοῦ Ἡμερολογίου.)

—«ΤΟ ΦΩΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ». Προσεχῶς ἐκδίδεται ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω τίτλον μηνιαία πνευματική, φιλοσοφική, κοινωνιολογική καὶ ἠθικοπλαστικὴ ἐπιθεώρησις.

—Ἡ «ΗΩΣ». Ἀπὸ τὸν προσεχῆ Μάρτιον ἡ ἐνταῦθα ἐκδιδομένη μηνιαία φιλολογικὴ «Ἠὼς» 15θήμερος καὶ 16σέλιδος. Συνεργασία τῶν καλλιτέρων λογίων. Περιγραφαὶ καὶ ἀνταποκρίσεις ἀπὸ τὴν Ρώμη, Βενετία, Παρισίους, Ν. Ὑόρκην, Σικάγο κλπ. Ὅλη ἡ κοινωνικὴ κίνησις τῶν Ἐπαρχιῶν διὰ τῶν μονίμων, εἰς ὅλας τὰς Ἐπαρχίας, ἀνταποκριτῶν της. Ἀπὸ τὸν προσε

χῆ Μάρτιον ἡ «Ἠώς» θὰ πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ πρακτορεῖα, ἡ νέα της ἐμφάνισις θὰ ἱκανοποιήσῃ τοὺς πάντας.

— «ΔΩΡΟ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ». Ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον ἐκδίδεται κατ' αὐτὰς ὁ πρῶτος τόμος τῶν ἁπάντων τοῦ Ζακυνθινοῦ ποιητῆ Γιάννη Τσακασιάνου, τοῦ ἀποθανατισθέντος μὲ τοὺς γνωστοὺς «Σπουργίτες» του. Ἐν ἀρχῇ τοῦ βιβλίου προτάσσεται πρόλογος περὶ Τσακασιάνου τοῦ κ. Κωστῆ Παλαμᾶ. Περιέχει δὲ καὶ τὴν τελευταίαν φωτογραφίαν τοῦ ποιητοῦ, ἐγαλμένη 3 μῆνες πρὸ τοῦ θανάτου του. Τὸ ἀνωτέρω ἔργον τοῦ γλυκοῦ Ζακυνθινοῦ τραγουδιστῆ Γιάννη Τσακασιάνου, συνιστᾶ θερμότατα ἡ «Ἠώς» εἰς τοὺς ἀναγνώστας της καὶ εἰς τοὺς ἁπανταχοῦ Ζακυνθίους ἐκ τῶν ὁποίων οὐδεὶς πρέπει νὰ μείνῃ χωρὶς τὰ «Ἅπαντα» τοῦ ποιητοῦ μας. Κατάλογος συνδρομῆ τῶν διὰ τὴν πόλιν μας καὶ τὰ χωρία εὑρίσκεται εἰς τὸ γραφεῖόν μας. Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐγγραφοῦν συνδρομηταὶ τοῦ 1ου τόμου, τοῦ ὁποίου ἡ τιμὴ ὡρίσθη εἰς δραχ. 25 δύνανται νὰ περάσουν νὰ ἐγγραφοῦν καὶ νὰ καταβάλλωσιν τὸ ἀντίτιμον, τοῦ ὁποίου τὴν προκαταβολικὴν εἴσπραξιν ἡ οἰκογένεια Τσακασιάνου ἀνέθεσεν εἰς τὸν διευθυντὴν τῆς «Ἠοῦς» κ. Α. Ζῶντον. Οἱ Ἕλληνες τοῦ Ἐξωτερικοῦ καὶ ἰδίως οἱ Ζακύνθιοι τῆς Ἀμερικῆς δύνανται νὰ ἀπευθυνθῶσιν δι' ἐπιστολῆς των πρὸς τὸν κ. Γεώργιον Ι. Τσακασιάνον—ὁδὸς Ράλλη—Πειραιᾶ.

Γραμματοκιβώτιον

—κ. Νίκον Μπάσταν, καθηγητὴν, Ἀμαλιάδα. Ἐλήφθησαν δραχ. τριάκοντα, εὐχαριστοῦμεν.—κ. Δ. Κεφαλινὸν, Θεσ)νίκην. Ἐλήφθησαν δραχ. 135. Εὐχαριστοῦμεν γιὰ τοὺς ὑπὲρ τῆς «Ἠοῦς» κόπους σας.—*Me Denis Casanis Hord Mecson Armusenrerits St Montreal Cauodo.* Ἐλήφθη ἡ ἐκ τῶν τριῶν δολλαρίων ἐτησία συνδρομή σας. Εὐχαριστοῦμεν θερμότατα.—κ. Δημ. Παπαγεωργίου, Πάτρας. Εὐχαριστοῦμεν δι' ἐγγραφή σας καὶ καλά σας λόγια. Ἡ «Νοσταλγίες» ἐγκρίνονται καὶ θὰ δημοσιευθοῦν εἰς τὸ προσεχές, ἀνεξαρτήτως τῆς καθιερώσεως τοῦ ψευδωνύμου σας πρέπει νὰ στείλετε καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐγκρίσεως δραχ. 10 διὰ τὸ 1926, ἡ συνδρομή σας καὶ ἡ ἀποστολὴ φύλλου ἄρχεται ἀπὸ 1ης Μαρτίου.—κ. Ἀνδρ. Βίτσον Πύργον. Φύλλον «Ἀναγεννήσεως» ἐστάλη ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸν κ. Ἀνδρ. Κρινᾶν Ἀμαλιάδα, εὐχαριστοῦμεν γιὰ τῆς θερμὲς εὐχές σου.—κ. Γ. Μπίταν, Λοχαγόν, ἐντοῦθα. Ἐνεγράφητε διὰ δύο φύλλα τῶν ὁποίων ἡ ἀποστολὴ θ' ἀρχίσῃ ἀπὸ 1ης Μαρτίου. Εὐχαριστοῦμεν θερμότατα διὰ τὰς ὑπὲρ τῆς «Ἠοῦς» ἐνεργείας σας.—κ. Δ Γ. Κανελλόπουλον, Μελιγαλᾶ. Ἡ ἀπὸ 9 ἰδίου ἐπιστολή σας ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν γιὰ τὸ ἐνδιαφέρον σας, κάντοτε περιμένομεν.—κ. Νίκον Ἀθανασιάδην, Φιλιατρᾶ. Ἐλάβομεν τὴν ἀπὸ 12 τρέχ. ἐπιστολήν σας. Δημοσιεύομεν τὸ ἕνα καὶ τ' ἄλλα μὲ τὴν σειρά τους, εἰς τὴν δα Διονυσίαν Δημητρακοπούλου θὰ στείλωμεν φύλλον ἀπὸ 1ης προσεχοῦς Μαρτίου. Εὐχαριστοῦμεν θερμότατα.—κ. Ν. Μαγ. Πύργον. Τὸ πεζόσας ὄχι ἐπιτυχημένο, προσπαθήστε γιατὶ τὸ πρῶτο σας μᾶς λέει πολλὰ, σᾶς παρακαλοῦμεν μέχρι τῆς 20 Φεβρουαρίου νὰ ἔχωμεν τὴν πρώτην ἀνταπόκρισίν σας.—κ. Π. Παπαδᾶτον, Κιάτον. Ἐλήφθη παρὰ τοῦ αὐτόθι ἀντιπροσώπου μας κ. Ἰωάν. Ἀργυροπούλου ἡ ἐτησία συνδρομή σας. Εὐχαριστοῦμεν θερμότατα, ἡ ἀποστολὴ τοῦ φύλλου ἄρχεται ἀπὸ 1ης Μαρτίου.— κ. Γ. Γαλάνην, Καβάλλα. Ὁ «Χωρισμὸς» ὄχι ἐπιτυχημένος, στείλατέ μας ἕως 20 Φεβρουαρίου τὴν πρώτην σας ἀνταπόκρισιν, ἡ ὁποία δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ἕν τέταρτον τῆς στήλης μας.

Κοινωνικὰ

—Ἐπανῆλθεν ἐκ Παρισίου ὁ Κος καὶ ἡ Κα Ἀντωνίου Κομούτου.

—Ἐπανῆλθεν ἐξ Ἑσπερίας ὁ Κος καὶ ἡ Κα Σπυρίδωνος Μινώτου.

—Μετὰ ὀλιγοήμερον ἐντοῦθα, παρὰ τῇ ἀσθενούσῃ κ. Μαρία Κολυβᾶ, τῆς ὁποίας ἡ ὑγεία ἀπεκατεστάθη, παραμονὴν, ἀνεχώρησε δι' Ἀθήνας ἡ ἐρίτιμος Κυρία Νικολίου Κολυβᾶ, Πολιτευτοῦ

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Ἐν σελ. 126—Ποίημα κ. Ἀλκαίου—στήλη 6' στίχος 30 γράψατε ἄπονη ἀντὶ ἄπνον.
Στίχος 46 πρόγραμμα ἀντὶ πρόγραμα.
Στίχος 47 γεράματα ἀντὶ γεράμματα.
Στίχος 49 συγκινοῦνε ἀντὶ συγκινόνε.
Σελὶς 147 στίχος 6 ἐκειὸς ἀντὶ ἐκεῖνος.

ΠΡΟΣΕΧΩΣ
ΕΡΩΣ ΑΙΩΝΙΟΣ
ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΙΚΟΝ ΡΩΜΑΝΤΖΟ

ΗΩΣ

Ὅροι Συνδρομῶν

(Αἱ Συνδρομαὶ ἀπὸ πρώτης προσεχοῦς Μαρτίου)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
Ἐτησία Δραχ. 60	Ἐτησία Φρ. Χρυσ. 60
Ἑξάμηνος » 30	Ἀμερικῆς Δολλάρ. 6

Αἱ συνδρομαὶ προπληρώνονται

Πᾶσα ἀποστολὴ χρημάτων καὶ ἐπιστολῶν δέον ν' ἀπευθύνηται πρὸς τὸν κ. ΑΝΔΡΕΑΝ ΙΩ. ΖΩΝΤΟΝ Διευθυντὴν Περιοδικοῦ «Ἠώ.» Ζάκυνθον.

Γραφεῖον: Πλατεῖα Ἁγίου Νικολάου τῶν Γερόντων.

Τὰ χειρόγραφα δημοσιευόμενα καὶ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

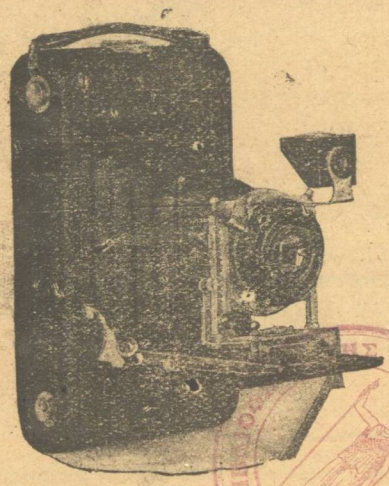

Φωτογράφοι, Καλλιτέχναι καὶ Ἐρασιτέχναι

Προτιμᾶμε τὰ Παγκοσμίου φήμης Ἀμεριναντικὰ Φωτογραφικὰ εἴδη τοῦ οἴκου

«ANSCO»

PHOTO PRODUCTS inc Binghampton N. Y. (U. S. A.) Ἀριθ. 3 «*Folding Ansco*» Μὲ Νέον *Universal* Μοτὲρ Δ. 7.10.0 ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΑΠΑΡΕΑ, ἀπὸ Δραχ. 140 καὶ ἄνω. Μὲ τιμὰς ἀποκλειστικῶς τοῦ Ἐργοστασίου.—*CYCO* (Σάϊκο) χάρτης Φωτογραφικὸς «Ὁ Φίλος τοῦ Φωτογράφου» ὁ ἀνώτερος φωτογραφικὸς χάρτης καὶ Κάρτ Ποστάλ.—*SPEEDEX FILM* ταχυβόλος ΦΙΛΜ «Τὸ Φίλμ γιὰ κάθε φῶς». Ἡ τελειοτέρα φίλμ τῆς ἐποχῆς μας. Γράψατε: *Ε. Ζ. Καλογεράτος «Ἄνσκο-Φῶτο Ἰόνιον» Κεφαλληνία* Γενικὸς ἀντιπρόσωπος καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα. Ζητοῦνται ἀντιπρόσωποι δι' ὅλας τὰς Ἐπαρχίας.

Η "ΗΩΣ,, ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΤΙΟΝ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ "ΑΥΓΗ,,

Ἐπικειμένης τῆς ἀνακαινήσεως καὶ τῆς 15ΘΗΜΕΡΟΥ εἰς

4.000 ΤΕΥΧΗ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΤΗΣ "ΗΟΥΣ,,

Τὸ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ «ΑΥΓΗ» προέβη εἰς τὴν ἀγορὰν ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΠΙΕΣΤΗΡΙΟΥ, ὁ δὲ προϊστάμενος αὐτοῦ κ. Δημήτριος Κοντόγιωργας ἀνεχώρησεν δι' Ἀθήνας πρὸς ἀγορὰν διαφόρων στοιχείων καὶ λοιπῶν εἰδῶν.